

fi.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till
karin.larsson.linnerhed@regeringskansliet.se

Livsmedelsverkets yttrande över remiss från Finansdepartementet angående betänkandet Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel (SOU 2025:30)(Fi 2025/00744)

Livsmedelsverket har haft tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel (SOU 2025:30).

Livsmedelsverkets yttrande avser endast de delar av förslaget som berör Livsmedelsverkets ansvarsområden. Livsmedelsverket är förvaltningsmyndighet för livsmedelsfrågor. Myndigheten har tillsammans med Naturvårdsverket och Jordbruksverket i uppdrag att förhindra matsvinn i enlighet med de svenska miljömålen, Sveriges avfallsförebyggande program för livsmedelsavfall ([Fler gör mer! Handlingsplan för minskat matsvinn 2030](#)) och Agenda 2030 (mål 12.3).

Livsmedelsverket ser positivt på ambitionen att förenkla och minska regelbördan för livsmedelsföretag. Myndigheten har vissa synpunkter som i huvudsak är relaterade till livsmedelsdonationers roll i samhället samt konsekvenser rörande folkhälsan.

Synpunkter på förslagen

Ett kvalificerat undantag införs för donation av livsmedel, 10 kap 1 § i mervärdesskattelagen (2023:200)

Livsmedelsverket tillstyrker att ett kvalificerat undantag för donation av livsmedel införs men erinrar om vikten av att livsmedelsdonationer stödjer tillgången till hälsosam mat och hälsosamma matvanor.

Att ha tillgång till hälsosam mat är centralt för att förebygga ohälsa, och donationer kan hjälpa till att förbättra hälsan genom att öka tillgången till näringsrik mat. Om donationerna resulterar i ökad tillgång till energitäta och näringsfattiga livsmedel, kan detta i stället bidra till ökad ohälsa och hälsoklyftor. Därför bör syftet med matdonationer

2025-09-01

Dnr 2025/01828

vara att stärka tillgången till hälsosam mat och stödja hälsosamma matvanor, vilket i slutändan främjar hälsa och jämlikhet för alla.

Konsekvenser

Livsmedelsverket menar att konsekvenserna av att uppmuntra till livsmedelsdonationer är otillräckligt belysta i betänkandet. Livsmedelsverket ser en risk att alltför stort fokus på donationer kan hämma livsmedelsföretagens drivkrafter att arbeta med olika metoder som förhindrar att överskott uppstår. Utredaren uppskattar att betänkandets förslag skulle kunna leda till att ytterligare 10600 ton livsmedel kan doneras. Det motsvarar cirka 20 miljoner måltider, det vill säga en mycket stor ökning som det är oklart om det finns mottagare av.

Livsmedelsverket saknar en genomlysning av hur utveckling av ett system för donationer som bygger på att människor är beroende av livsmedelsdonationer påverkar incitament för att minska detta beroende. Livsmedelsverket saknar även en genomlysning av konsekvenserna av att uppmuntra till donation av alla typer av livsmedel oavsett näringsvärden.

Angående livsmedelsdonation som förebyggande åtgärd

Livsmedelsverket uppmärksammar att livsmedelsdonationer i utredningen (sidan 45) lyfts fram som matsvinnsförebyggande åtgärd. Avfallshierarkin anger en prioriteringsordning som syftar till effektiv resursanvändning med minskad miljöpåverkan, varvid donation generellt sett ses som avfallsförebyggande eftersom det inte varit avfall. För livsmedel åskådliggörs prioriteringsordningen i *Resurshierarkin för livsmedel* (även kallad *Livsmedelshierarkin*), som är en särskild tillämpning av avfallshierarkin ([Food waste measurement - European Commission; Matsvinn: förebygga, återanvända och återvinna - Consilium; Resurshierarki för livsmedel](#)). I denna anges att effektivast är att 1) förebygga överskott och därefter att 2) mat som producerats som livsmedel omfördelas till humankonsumtion. Enligt livsmedelshierarkin är inte donation att betrakta som en matsvinnsförebyggande åtgärd utan är en åtgärd som bör användas först när det förekommer överskott. Det är därmed centralt att i första hand undvika att överskott uppstår, genom olika åtgärder.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Christina Nordin. I den slutliga handläggningen medverkade avdelningschef Kristina Ohlsson och enhetschef Sofia Sandström. Föredragande var handläggare Charlotte Lagerberg Fogelberg.

Christina Nordin

Charlotte Lagerberg Fogelberg